

Beszámoló
az Európai Szakszervezeti Szövetség (ESZSZ) Végrehajtó Bizottsága (VB)
2025. november 19–20-i brüsszeli üléséről és az ahhoz kapcsolódó CETUN rendezvényről

November 18-án, a VB ülést megelőzően került sor a közép-európai szakszervezetek munkáját segítő CETUN hálózat irányítótestületi ülésére az ÖGB (Osztrák Szakszervezeti Szövetség) brüsszeli képviselete szervezésében. A találkozón áttekintettük az ESZSZ VB ülésének napirendi pontjait. Noha egy nemrég benyújtott uniós pályázat sajnos negatív eredménnyel zárult a hálózat finanszírozásával kapcsolatban, a munkát az együttműködő szakszervezetek informális formában is folytatni fogják. Ezt követően *Knut Dethlefsen* (a Friedrich Ebert Alapítvány (FES) Munka Jövője Kompetencia Központjának vezetője) közreműködésével elemeztük a mesterséges intelligencia munkaerőpiacra és érdekvédelmi munkára gyakorolt hatásait, hangsúlyozva, hogy a FES célja a szakszervezetek támogatása a digitális átállás kihívásaiban.

Az ESZSZ VB 2025. évi utolsó ülését *Wolfgang Katzian* elnök távollétében *Livia Spera* alelnök (az ETF, az Európai Szállítási Dolgozók Szövetsége főtitkára) vezette le. A VB a szokásoknak megfelelően elfogadta az előző vezetői ülések emlékeztetőit és jóváhagyta a vezető testületekben történt személyi változásokat.

Esther Lynch főtitkár szokásos beszámolójában kiemelte az Európát sújtó politikai és gazdasági bizonytalanságot, különös tekintettel az egekbe szökő megélhetési költségekre és a súlyos lakhatási válságra. Nagy győzelemként értékelte az Európai Unió Bíróságának ítéletét az elégséges minimálbékről szóló irányelvvel kapcsolatban, ami megerősíti a kollektív tárgyalások fontosságát. A főtitkár hangsúlyozta, hogy az ESZSZ elkötelezett a megszorító intézkedésekkel szemben, megerősítve a kollektív tárgyalásokat, mint az európai szociális modell kulcsfontosságú elemét, valamint kitért arra, hogy a szakszervezetnek védenie kell a demokráciát és a munkavállalói jogokat a szélsőjobb oldali befolyás növekedésével szemben. Tájékoztatta a VB-t a mobilizációs felmérés eredményeiről is, mely szerint jelenleg a tagszervezetek nem látnak lehetőséget nagy brüsszeli szakszervezeti demonstráció szervezésére, továbbá beszámolt az ESZSZ adóigazságossági kiáltványának elindításáról, amely a nagy multicegek igazságos teherviselését és az adóelkerülés csökkentését célozza. A VB elfogadta a 2027-es, teljeskörű tisztújítást érintő kongresszus ütemtervét, melynek helyszíne várhatóan Stockholm lesz.

Az ülés első napján az ESZSZ vezetői meghívására *Roxana Mînzatu*, az Európai Bizottság alelnöke (szociális jogokért és készségekért felelős uniós biztos) vett részt az ülésen a Bizottság által bejelentett Minőségi Munkahelyek Útiterve program kapcsán. Ezzel kapcsolatban az ESZSZ már megfogalmazta elvárásait: a minőségi munkahely fogalmába beletartozik a kollektív tárgyalás és a szabad szakszervezeti működés joga, a tisztességes bérek és a megfelelő szociális ellátások. A hozzászólók egyetértettek abban, hogy a versenyképesség érdekében nem szabad feláldozni a munkavállalói jogokat, Mînzatu biztos pedig hangsúlyozta a szakszervezetek szerepének fontosságát és a Bizottság nyitottságát az együttműködésre.

A VB a SZEFE szempontjából is nagyon fontos stratégiai vitát folytatott a közszolgáltatások és a közszolgálati dolgozók helyzetére vonatkozóan. Az ESZSZ kritikája szerint a 2008-as pénzügyi válság óta tartó megszorító politikák és a 2024-es új EU gazdasági kormányzási szabályok pénzügyi megszorításokra ösztönzik a tagállamokat, ami aláássa a szükséges befektetéseket. Az ESZSZ legfőbb követelése közé tartozik a gazdasági kormányzási szabályok felfüggesztése, a közszolgáltatások nyilvános ellenőrzésének biztosítása, valamint a privatizáció elleni fellépés. A

SZEF részéről hozzászóltam a vitához. A közsférában működő magyar szakszervezetek negatív tapasztalata komoly intő jel az európai szakszervezetek számára. Az elmúlt két évtizedben jelentős forráskivonás és dereguláció történt az állami szektorban, ami dolgozói szegénységhez, a sztrájk- és kollektív szerződéskötési jog szűküléséhez, valamint a szociális párbeszéd látszategyeztetésekre korlátozódásához vezetett, mivel a nemzetközi szervezetek a közsféra dolgozóinak helyzetét sokáig a tagországok belügyének tekintették.

Az első nap délutánján sor került az Európai Szakszervezeti Intézet (ETUI) 2025-ös előzetes beszámolójának és 2026–2027-es munkaprogramjának az elfogadására, amely többek között a szakszervezetek megerősítésére és egy új ökoszociális társadalmi szerződés feltételeire fókuszál.

A második nap – hosszabb vitát követően – fogadta el a testület az ESZSZ 2026. évi költségvetésének tervezetét. Az Európa-szerte általában csökkenő szakszervezeti taglétszám miatt a források szűkülnek, ezért a hosszabb távú működés érdekében új struktúra lesz szükséges.

A jövőre vonatkozóan az ESZSZ több fontos határozattervezetet is elfogadott: a nemek közötti bérszakadék csökkentését célzó Bértranszparencia irányelv kapcsán sürgető a jogszabály megfelelő nemzeti szintű átültetése. Az ESZSZ kiállt a harmadik országból érkező bevándorló munkavállalók tisztességes toborzása érdekében, sürgetve a munkaügyi és bevándorlási hatóságok közötti együttműködést. Az Európai Unió Többéves Pénzügyi Kerete (MFF) kapcsán pedig szociális szempontok érvényesítését és az Európai Szociális Alap (ESZA+) finanszírozásának növelését követeli.

A VB legközelebb 2026 januárjában, online formában ül össze.

A beszámolót készítette:

Véber János
a VB-ben a SZEFE helyettes képviselője,
a Közgyűjteményi és Közművelődési
Dolgozók Szakszervezete (KKDSZ) alelnöke